

Vinařský věstník

10

2019

Obsah:

Z domova	2
Ze zahraničí	10

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

ZNOJEMSKÉ HISTORICKÉ VINOBRANÍ 2019, FOTO: KAREL SEMOTAM

Z domova

Ministr Toman po jednání ministrů V4: EU by měla přijmout novou strategii pro lesnictví, abychom zajistili rychlou a účinnou obnovu lesů po kalamitě

4. 10. 2019 – Tisková zpráva – Africký mor prasat (AMP), kůrovcová kalamita v lesích a Společná zemědělská politika (SZP) po roce 2020 byla hlavní témata dnešního jednání ministrů zemědělství rozšířené skupiny zemí Visegrádské skupiny v Praze. Toho se zúčastnili zástupci České republiky, Slovenska, Maďarska, Polska, Bulharska, Chorvatska, Rumunska, Slovinska a Finska, které nyní předsedá Evropské unii.

„Pokud jde o Společnou zemědělskou politiku, shodli jsme se na tom, že by Evropská komise měla co nejdříve předložit svůj návrh na přechodné období, neboť je evidentní, že se bez něj neobejdeme. Zásadní je zajištění plynulého přechodu mezi stávajícím a novým programovým obdobím, protože zemědělce nemůžeme nechat v nejistotě,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman. Všechny zúčastněné delegace se shodly také na potřebě zachovat silnou SZP, která bude adekvátně financována, aby mohla naplnit své ambiciózní cíle, a to zejména v environmentální oblasti. Za důležité považují i to, aby byla jednoduše a srozumitelně nastavená.

Pokud jde o lesní hospodářství, ministři diskutovali především o kůrovcové kalamitě a dalších dopadech změny klimatu na lesy, které zasáhly nejen Českou republiku, ale i další evropské země. Shodli se, že je nezbytné zahájit dialog na vysoké úrovni s cílem posílení mezinárodní spolupráce. „S ohledem na celoevropský rozměr dopadů změny klimatu na lesy podporujeme přijetí nové strategie EU pro oblast lesnictví, která by nabídla novou vizi ve vztahu k těmto výzvám. Za nutné považují zavést nová inovativní finanční opatření, a to jak z rozpočtu EU, tak i z čistě národních zdrojů. Jejich cílem by mělo být zajištění rychlé a účinné obnovy a adaptace po-

stižených lesů na změnu klimatu,“ uvedl ministr Toman. Prioritou je také zohlednit současné kalamity při hodnocení emisí skleníkových plynů, aby členské státy nebyly zbytečně sankcionovány ze strany EU.

Aktuální otázkou, která se dotýká celé Evropy, je i problematika afrického moru prasat (AMP). Nákaza se přenáší na velké vzdálenosti bez přirozeného šíření populací divokých prasat. Příkladem může být zavlečení afrického moru prasat do České republiky nebo do Belgie. V Evropě dnes není žádná země, které by se vzrůstající riziko zavlečení afrického moru prasat netýkalo. „I když jsme se v minulosti s nákazou dokázali vypořádat, s ohledem na situaci v okolních zemích není otázkou zda, ale kdy se u nás africký mor prasat znovu objeví. I proto považuji za naprosto zásadní, abychom v rámci prevence postupovali na celounijní úrovni jednotně a koordinovaně. Nákaza nezná hranice států – a co je dnes problém jedné země, může být zítra i náš problém,“ řekl ministr Toman. K tématu AMP dnes podepsali ministři zemědělství zemí Visegrádské skupiny a Bulharska, Chorvatska, Rumunska a Slovinska společné prohlášení, které chce český ministr představit i na nadcházející Radě ministrů v Lucemburku. Podle ministrů je podstatné, aby se opatření přijatá členskými státy zaměřila na soustavné a systematické snížení populací divokých prasat nebo na nutnosti větší finanční podpory Evropské komise na opatření zaměřená na boj proti AMP.

Na závěr dnešního jednání podepsali zástupci Visegrádské skupiny, Bulharska, Chorvatska a Slovinska také společné prohlášení o lesích, trvale udržitelném hospodaření s lesy a adaptaci na změnu klimatu. V něm mj. vyzývají k zajištění významnější role lesnictví v rámci Společné zemědělské politiky EU nebo modernizaci sektoru lesnictví.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Ministr Toman na zasedání Rady ministrů v Lucemburku: Všechny země V4 chtějí jednodušší SZP, která zohlední specifika každého členského státu

14. 10. 2019 – Tisková zpráva – Klíčové aspekty Společné zemědělské politiky (SZP) po roce 2020 z pohledu zemí Visegrádské skupiny dnes na zasedání Rady ministrů pro zemědělství a rybářství v Lucemburku představil ministr zemědělství Miroslav Toman. Zmínil především požadavek na jednodušší pravidla, silný rozpočet a dostatečnou flexibilitu, která zohlední specifika jednotlivých členských států. Představil také společné prohlášení rozšířené skupiny V4 ke kalamitě v lesích a také k problematice afrického moru prasat (AMP).

„Velké riziko v současném návrhu nových pravidel Společné zemědělské politiky vidím v definici takzvaného skutečného zemědělce. Již v současném programovém období se podobná podmínka aktivního zemědělce ukázala jako nefunkční a po dohodě byla v roce 2018 zrušena. Je pro mě nepochopitelné, že se nyní navrhuje v ještě přísnější podobě. Nechci, abychom se každý rok museli zemědělců ptát, zda jsou skutečně zemědělci, to je opravdu nepochopitelná byrokracie,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman. V diskuzi s ostatními ministry zemědělství evropské osmadvacítky představil výsledky společné debaty z nedávného zasedání rozšířené skupiny V4 v Praze. V oblasti SZP je to především požadavek na jednoduchou a realisticky nastavenou politiku, která poskytne dostatečnou flexibilitu pro jednotlivé členské státy a nezvýší administrativní zátěž.

„Společným zájmem nejen Visegrádské skupiny je i zachování dostatečně silného rozpočtu. Také proto jsem dnes podpořil prohlášení Francie, které se týká právě financování Společné zemědělské politiky v novém programovém ▶

období,“ uvedl ministr Toman. Důležitým tématem dnešní Rady je také debata nad strategií EU pro lesnictví, kterou na jednání zařadilo finské předsednictví. Ta by měla reagovat na změny klimatu a zajistit konkurenceschopnost lesnického sektoru. „Česká republika podporuje významnější úlohu lesnictví v rámci Společné zemědělské politiky, a to především prostřednictvím Programu rozvoje venkova. Je také nezbytné urychlit proces schvalování státních podpor, abychom mohli pružně reagovat na kalamity v lesích, způsobené například suchem nebo kůrovcem,“ řekl ministr Toman. Ten dnes také představil Společné prohlášení o lesích, trvale udržitelném hospodaření v lesích a přizpůsobení změně klimatu. To podepsali na začátku října v Praze zástupci České republiky, Maďarska, Polska, Slovenska, Bulharska, Chorvatska a Slovinska. Zdůraznili v něm naléhavost přijetí nové strategie EU pro lesnictví, která bude klást důraz na podporu vlastníků lesů v jejich snaze adaptovat lesy na klimatickou změnu.

Ministři dnes v Lucemburku diskutují také o aktuální situaci afrického moru prasat. Ten má obrovské dopady na celý sektor vepřového masa a je nutné hledat cesty boje s touto nákazou. „I proto jsme toto téma zařadili, jako předsedající země, na poslední jednání zemí V4. Výstupem je společné prohlášení k boji proti africkému moru prasat, kde se shodujeme na nutnosti přijmout jasná pravidla pro tlumení nákazy, ale i pro soustavné a systematické snižování počtu divokých prasat, a to nejen na národní, ale také celoevropské úrovni,“ uvedl ministr Toman. Evropská komise by dle zemí V4 měla také více finančně podporovat opatření na boj proti AMP. Jde například o opatření zaměřená na zabránění šíření AMP do oblastí, kde se nákaza nevyskytuje, biologickou bezpečnost chovů domácích prasat nebo utrácení divokých prasat v zamořených oblastech. Intenzivněji by se měla celá EU věnovat i vědecké a výzkumné spolupráci, zejména v epidemiologii AMP.

Ministři zemědělství dnes diskutují také o situaci na komoditních trzích, o vlivu vlků na zemědělské hospodaření, Evropském námořním a rybářském fondu, rybolovných právech v Baltském moři, biohospodářství nebo o ohlášených amerických clech na vývoz z EU.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Zprávy z MZe 9/2019:

- 66 miliard korun získali zemědělci, lesníci, potravináři a vodohospodáři v loňském roce z národních a evropských zdrojů. To je nárůst o 8,4 % oproti předešlému roku. Podpory, které šly loni do zemědělství, dosáhly téměř 14 tisíc korun na jeden hektar zemědělské půdy.
  - 55 milionů stromků hodlá letos vysázet státní podnik Lesy České republiky. Obnovu lesů považuje podnik za prioritu. Výsadbu zvýší o pětinu, tedy na 55 milionů kusů z loňských 46 milionů. Kdyby se jednalo o révu, bylo by to přes 10 tisíc hektarů (JS)
  - TV POŘAD ČUNDR PO ČESKÉM VENKOVĚ – Přiblížit tradiční hodnoty a výhody života na vesnici, ale také zastavit vysídlování venkova chce nový televizní cyklus „Trvalé bydliště – VENKOV“, který připravila Agrární komora ČR za finanční podpory našeho resortu. Cílem seriálu je přispět k omezení vylidňování venkova a zejména odchodu mladých kvalifikovaných sil. Na příkladech rodinných farem, ale i velkých zemědělských podniků, ukazuje, že venkov není útočištěm někoho, kdo nemá dostatečné vzdělání, ale naopak. Jde o nový směr pro mladé vzdělané lidi, kteří mají možnost postavit se na vlastní nohy a prosadit se v mnoha atraktivních oborech. Premiérový díl vysílá vždy v pátek ČT2 od 17:55 hod., 1. repríza je v pondělí od 19:25 hod., 2. repríza ve středu od 14:25 hod.
1. Včelařství – Cihlářovi, Včelí farma (premiéra 6. září, archiv)
  2. Slepice a vejce – Dvořákovi, Statek Dvořák (premiéra 13. září, archiv)
  3. Jahody – Hančovi, Jahodárna Vraňany (premiéra 20. září, archiv)
  4. Prasata – Horákovi, Farma Horák (premiéra 27. září, archiv)
  5. Květiny – Nachlingerovi, Azalea Chlumec
  6. Kozí farma – Dobrovolní, Ratibořice
  7. Levandulový statek Bezděkov – Lukáš Drlík a Veronika Pejšová
  8. Zelenina – Hankovi a Smotlachovi, Polabí
  9. Olejníky – Mikolášovi, Lupofyt Chrástany

10. Agronom – Jiskrovi, Agro Jesenice
11. Chmel a pivo – Vostřelovi, Blšansko
12. Mléčný skot – Drsovi, Farma Drs, Tábořsko
13. Víno z jižní Moravy – Skráškoví, Perná na Pálavě
14. Ovocnářství – Žertovi, Ovocné sady Bříství
15. Precizní zemědělství – Heroutovi, Krásná Hora
16. Lescnictví – Pechovi, lesníci z Křivoklátska

SZIF začíná vyplácet Jednotnou platbu na plochu

Praha 22. října 2019 – Ode dneška se vyplácí nejrozšířenější zemědělská dotace. Platební agentura Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) dnes začala vydávat rozhodnutí k Jednotné platbě na plochu – SAPS a současně vyplácí 70% zálohu. Letošní sazba je vyšší než vloni. Žadatelé obdrží 3.394,11 korun na hektar.

O Jednotnou platbu na plochu nebo-li SAPS požádalo v letošním roce přes třicet tisíc zemědělců na přibližně 3,5 milionu hektarů. Jedná se o nejrozšířenější zemědělskou dotaci, proto se ze všech dotačních titulů, o které se žádá prostřednictvím tzv. Jednotné žádosti, vyplácí každoročně jako první. Mezi zemědělce bude rozděleno 12 miliard korun, a to ve dvou etapách: Nejprve jako záloha, následně formou doplatku. Letošní sazba je 3 394,11 korun na hektar (3 388,15 Kč v roce 2018).

Od 22. října začíná SZIF vydávat rozhodnutí o platbě a zároveň žadatelům vyplácet 70% zálohu. Zemědělci tedy obdrží dotaci nadvakrát, ale pouze jedno rozhodnutí o platbě. Do letošního 16. prosince by mělo být podle harmonogramu vydáno 90 % těchto rozhodnutí. Stejně jako vloni využila Česká republika možnost poskytnout u této podpory zálohu, kterou SZIF vyplácí hned po vydání rozhodnutí bez ohledu na nabytí právní moci.

Doplatky se začnou vyplácet od 1. prosince 2019, v tomto případě je však nutné vyčkat na nabytí právní moci rozhodnutí, což je 15denní lhůta od data převzetí rozhodnutí. U většiny vydaných rozhodnutí však bude v době vyplácení doplatků lhůta nabytí právní moci již splněna. Ti žadatelé, jejichž rozhodnutí do 1. prosince nenabude právní moci, mohou pro urychlení výplat doplatků využít možnosti vzdání se práva na od- ▶

volání. Tento krok lze udělat hned, jakmile žadatel rozhodnutí obdrží, platbu tím uspíší. Formulář „Prohlášení o vzdání se práva odvolání“ je k dispozici na webových stránkách www.szif.cz / JEDNOTNÁ ŽÁDOST, v sekci „Ke stažení“, ve složce Jednotná žádost.

Tento formulář lze podat nejdříve po doručení rozhodnutí jedním z následujících způsobů:

1. prostřednictvím Portálu farmáře
2. přes datovou schránku
3. osobně na místě příslušném regionálním pracovišti SZIF
4. poštou
5. e-mailem, ale pouze s uznávaným elektronickým podpisem.

Žadatelům je pro případné dotazy k dispozici infolinka SZIF na telefonním čísle 222 871 871 nebo e-mailu info@szif.cz.

VLADIMÍRA NOVÁKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF

Mýty a fakta o českém zemědělství

Mýtus: Struktura tuzemského zemědělství je špatná a ničí krajinu

Již dlouho se na veřejnost všemi prostředky valí masivní mediální masáž s podporou politických zájmů, která neochvějně hlásá, že správným zemědělcem je jenom malý zemědělec a že struktura tuzemského zemědělství je špatná, a měla by se proto více přiblížit struktuře, která je běžná na západ od nás. Větší zemědělské podniky (kdo je ale podle novinářů velký, když i tuzemský tzv. „malý zemědělec“ je ve srovnání s polským kolegou třeba desetkrát větší?) jsou podle médií příliš „průmyslové“, údajně nepřiměřeně hnojí, aplikují pesticidy a také způsobují erozi půdy,

protože se o ni špatně starají. Mimo jiné tím, že pěstují jenom řepku, že nezadržují vodu v krajině a že můžou snad za to, že neprší tolik jako dříve, nebo snad dokonce způsobují dopravní nehody tím, že řidiče rozptylují pestrými květy olejnin. Někteří obvinění jsou skutečně absurdní.

Fakta: Nezáleží na tom KDO, ale JAK hospodaří

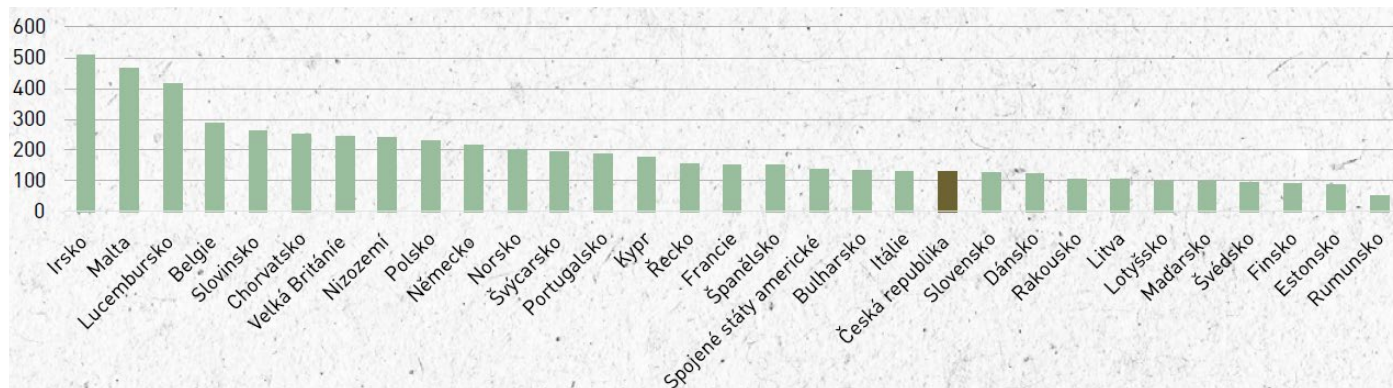
Poctivým pracovníkům v zemědělských podnicích, kteří dělají nelehkou – a mnohdy méně rentabilní a hůře placenou práci, se podobná obvinění neposlouchají lehce. Tím spíše, že jim často není v médiích dopřáno prostoru pro to, aby se mohli hájit. Zemědělci se stali rukojmími v politickém boji, se kterým nemají nic společného, jsou takřka „kořenem všeho zla“ a novodobými nepřáteli státu. Mediální zkratka „malý = dobrý, velký = špatný“ má asi takovou platnost, jako že blondýny nejsou zrovna bystré, nebo že obézní lidé jsou zpravidla dobrosrdeční. Ve výsledku je vždy nutné, aby si každý udělal obrázek sám pro sebe. Mezi členy Agrární komory je spousta malých zemědělců, která by mohla být dávana za příklad dobrého rodinného hospodaření, dobrého vztahu k půdě a místě, ve kterém hospodaří. Rodina je skutečně základ státu, jak říkal prvorepublikový předseda strany agrárníků a trojnásobný předseda vlády Antonín Švehla, a dnešní moderní rodinné farmy jsou toho zářným příkladem. Dcery a synové sedláků jsou mnohdy nejlepšími studenty zemědělských škol, protože mají k svému „řemeslu“ vztah a mají od dětství vše takzvaně „odžito“ do nejmenších detailů. Na druhou stranu to neznamená, že lidé se stejným nadšením (někdy dokonce i původem) a odborností neppracují také v těch tak zvaných „velkých“

zemědělských podnicích a k půdě, venkovu a vlasti nemají silný vztah, který by jim ani nedovolil se chovat nezodpovědně k okolí, k půdě, krajině, zvířatům a hlavně bez respektu k našim předkům a dalším generacím. Zkratka a dobře, jako bychom neměli soudit lidi podle toho, jak vypadají nebo odkud pocházejí, ale podle jejich chování, tak musíme přistupovat i k zemědělcům, a to na základě objektivních údajů, nikoli dojmů a pocitů, případně výkřiků samozvaných odborníků a aktivistů.

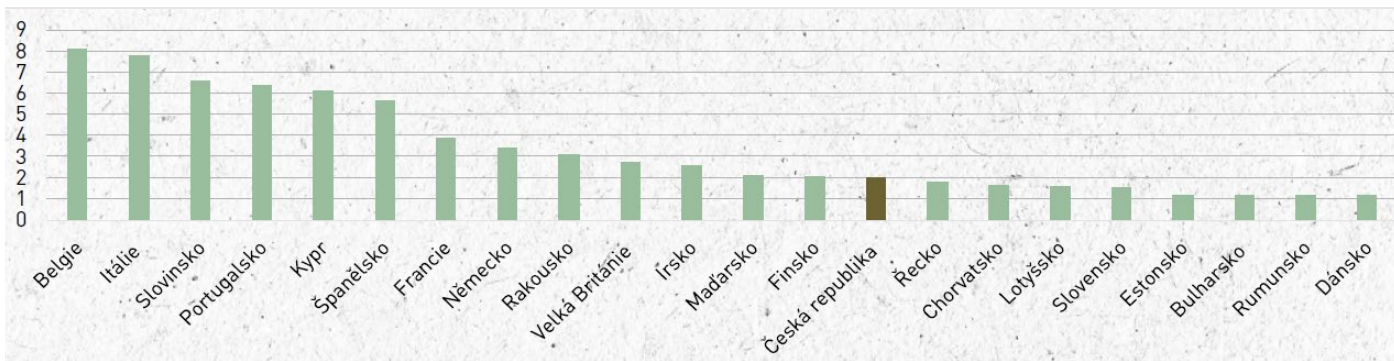
Mýtus: České zemědělství je „průmyslové“ s vysokou spotřebou hnojiv a pesticidů

Velmi často slyšíme, že struktura tuzemského zemědělství znamená větší spotřebu pesticidů a průmyslových hnojiv v porovnání se státy s nižší průměrnou velikostí zemědělského podniku, a tím u nás dochází k chemizaci a poškozování půdy a krajiny.

Fakta: Ve spotřebě pesticidů a umělých hnojiv jsme daleko za průměrem EU. Grafy pod tímto odstavcem vydají za tisíc slov. Přesto si dovolíme krátký komentář. Na hektar máme v ČR poloviční spotřebu účinných látek pesticidů než například Francie a o třetinu nižší spotřebu než sousední Německo a Rakousko, a když se podíváte například na takovou Belgii (která by jako srdce Unie měla jít v ochraně přírody za vzor), zjistíte, že tam pesticidů používají dokonce 4krát tolik než v naší krásné zemi. Obdobné je to i u průmyslových hnojiv. Například v Německu, Polsku a Nizozemí používají v porovnání s námi průmyslových hnojiv na hektar jednou tolik. Rozhodně se nemáme za co stydět a místo osočování bychom měli naopak naše zemědělce pochválit, že i přes nízkou spotřebu průmyslových

Obr. 1: Spotřeba umělých hnojiv na hektar orné půdy v kg

Obr. 2: Spotřeba pesticidů podle kg účinné látky na hektar

hnojiv a pesticidů a přes časté suché počasí posledních let dosahují velmi dobrých výnosů. Pokud porovnáme průměr pětiletého období před našim vstupem do EU 2000 až 2004, kdy byl průměrný hektarový výnos u obilovin dle ČSÚ 4,43 t/ha a posledních 5 let 2014–2018, kdy byl průměrný výnos 5,83 t/ha, to je nárůst skoro o třetinu. (Bohužel u révy vinné tomu tak není).

Mýtus: Zemědělci „zamrzli“ v padesátých letech

Když se řekne „zemědělství“, řada čtenářů si pod vlivem zastaralých ilustračních záběrů, která se v některých médiích objevují, vybaví staré traktory Zetor a východoněmecké mlátičky Fortschritt E512. Zejména o větších podnicích pak panuje představa, že zůstaly tak zvanými jezeďáky, kteří nepečují o svůj vozový park ani pozemky.

Fakta - Zemědělci dnes využívají principů inteligentního a precizního zemědělství, šetří půdu a životní prostředí

Větší podniky, které jsou často terčem kritiky, mohou díky své velikosti lépe aplikovat moderní technologie a inovační přístup. V současné době je velmi perspektivní systém inteligentního a precizního zemědělství, který šetří peníze, ale především životní prostředí. Na základě přesných informací z rozborů a satelitů se aplikují hnojiva a pesticidy ne plošně, ale přesně podle aktuálního stavu porostu a potřeb v jednotlivých částech pole. K tomu je nicméně zapotřebí technika, která má dostatečné využití, aby bylo její použití ekonomické. Dále je to již zmíněný systém pěstování kukuřice strip-till do předplodiny v přesných obdělávaných pásech a další inovační systémy v rostlinné (snížení rizika eroze a utužení půdy, lepší výživa rostlin) a živočišné výrobě (zlepšování pohody zvířat).

Mýtus: Velké podniky = venkov bez života

Často slyšíme argument, že větší zemědělské podniky nemají k venkovu vztah a že vesnice, kde hospodaří, jsou bez života. I když souhlasíme s pozitivním dopadem menších sedláků na venkov, kteří se aktivně zapojují v životě vesnice, kde podnikají, z vlastní zkušenosti víme, že ani větším podnikům není život vesnice, ve které hospodaří, lhostejný. Ostatně i tito zemědělci zde žijí a chtějí mít zdravé životní prostředí. V první řadě se tedy jedná především o vytvoření pracovních míst v samotném zemědělském podniku, ale i v dalších navazujících firmách a výrobcích, které do zemědělského podniku něco dodávají, nebo naopak od něj něco odebírají. Dvojnásob (a možná i více) to platí zejména pro pracovní náročnou živočišnou výrobu a pro zemědělce, kteří pěstují tzv. citlivé komodity, jako je například ovoce, zelenina, chmel nebo brambory. Na vesnici je na první pohled vidět, zda se v ní nachází zemědělský podnik, který vytváří pracovní místa. Zůstává tam více mladých lidí, škola i školka jsou plné dětí a fungují i další občanské spolky a volnočasový a kulturní život obce. Velmi častým přínosem většího zemědělského podniku je například i vlastní jídelna. Kromě obědů pro zaměstnance často využívají jídelnu i další občané obce, včetně důchodců. Zemědělské podniky bývají také často důležitým partnerem pro kulturní, sportovní a společenské aktivity v obci, nejen formou sponzorského daru, ale třeba i poskytnutím svého zázemí nebo techniky. Podniky právnických osob v zemědělství (družstva, s.r.o., a.s. atp.) zaměstnávají kolem 70 tisíc zaměstnanců ve vlastní zemědělské výrobě a to je z pohledu zaměstnanosti na venkovském regionu významné číslo.

ZÁVĚR

Je škoda, že média vytvářejí společnosti negativní obraz o zemědělství, které se podle mnohdy samozvaných odborníků musí zásadně měnit. Podle našeho názoru naopak nynější fungující struktura českého zemědělství je optimální a do budoucna může být vzorem pro další země v EU. V současné době nabírá trend postupného růstu počtu menších sedláků na síle, přičemž postupně roste výměra půdy, kterou obdělávají. V roce 2016 při posledním souhrnném zjišťování ČSÚ hospodařily fyzické osoby na více než 1 miliónu hektarů, to je 29 %, a pokud bychom k nim přiřadili i menší rodinné právnické osoby, nejčastěji s.r.o., bylo by to již zhruba 40 % zemědělské půdy. Tento trend vnímáme jako pozitivní, ale musíme zároveň bránit také větší podniky, protože i řada fyzických osob hospodaří na větších výměrách, na která si média v České republice z nějakého důvodu zasedla. Větší podniky jsou schopné udržet živočišnou výrobu a citlivé rostlinné komodity se všemi výše popsány pozitivními dopady na venkov a celou ČR. Cílem by mělo být tento stav udržet v rozumné rovnováze. V novém období nastavit zvýhodnění v dotacích formou redistributivní platby na první hektary pro menší zemědělce (menší zemědělci dostanou na hektar asi o 20 % více) a i výraznější snížení jejich administrativní zátěže ve všech oblastech.

Na druhou stranu musí systém umožnit přežití těch větších dobrých podniků, které jsou ekonomicky efektivní, přispívají výrazně k soběstačnosti ve výrobě potravin a zaměstnanosti, kde se z veřejných zdrojů vynaloží výrazně méně dotací přepočteno na jednotku tržeb a kde státní rozpočet získá větší podíl zaplacených daní a odvodů za vlastní firmu i její zaměstnance. U zemědělců opravdu na velikosti obhospodařovaných pozemků nezáleží a neměli by ▶

chom je rozdělovat na ty „sympatické“ a „nesympatické“, ale hodnotit je podle výsledků jejich práce. Sami zemědělci se tak mezi sebou chovat dokáží. Dokazuje to samotná struktura Agrární komory ČR, kdy v mnoha představenstvech okresních komor tvoří mnohdy více než polovinu členů soukromí sedláci a polovinu zase zástupci větších podniků. Tyto „mediálně“ nesourodé skupiny spolu velmi dobře spolupracují a jejich hlas má stejnou váhu. Malí i velcí zemědělci si na platformě stavovské organizace vzájemně vyměňují zkušenosti a poznatky a definují svoje priority a zájmy, přičemž praxe jednoznačně ukazuje, že většina požadavků a problémů je pro obě skupiny společná. Proto za jejich prosazení také společně bojují. Uvědomují si totiž jednu starou pravdu, kterou před více než tisíci lety svým synům vyjevil velkomoravský kníže Svatopluk, každý jeden proutek se snadno zlomí, společně jako jeden svazek jsme silnější. To neplatí jen pro zemědělce, ale pro společnost jako celek. Po Svatoplukově smrti začali jeho synové bojovat proti sobě a jejich říše se rozpadla. Stejně tak by neměli proti sobě navzájem bojovat ani zemědělci, protože se tím bude tuzemské zemědělství a v konečném důsledku společnost a národ jen oslabovat.

ÚŘAD AGRÁRNÍ KOMORY ČR (KRÁCENO)

Na Klatovsku unikla do vody látka na impregnaci dřeva, Povodí Vltavy začalo nadlepšovat průtoky v Úhlavě a na Berounce

14. 10. 2019 – Tisková zpráva – Pravděpodobně v nočních hodinách ze 7. na 8. října došlo k úniku prostředků na impregnaci dřeva z výrobního areálu v Klatovech – Lubech do toku Drnového potoka. Ten je jedním z významných přítoků řeky Úhlavy, jež zásobuje město Plzeň pitnou vodou. Povodí Vltavy bezprostředně po zjištění havárie zahájilo detailní monitoring toku Úhlavy a začalo postupně nadlepšovat průtoky v řece, aby došlo k co největšímu naředění uniklé látky ve vodě.

„Od chvíle, kdy jsme se o havárii dozvěděli, jsme prostřednictvím Povodí Vltavy v intenzivním kontaktu s plzeňskou vodárnou i s vedením města Plzně a Krajským úřadem Plzeňského kraje. Laboratoř a dispečink Povodí ve spolupráci s plzeňskou vodárnou monitorují koncentraci nebezpečné látky v řece.

Vodohospodáři také začali nadlepšovat průtok v řece Úhlavě, protože látku z ní není možné odstranit. Jedinou možností je dostatečně látku naředit, aby měla co nejmenší dopad na životní prostředí,” řekl ministr zemědělství Miroslav Toman. Vodohospodáři monitorují především situaci v okolí Vodárny Plzeň. Před nedávnem zrekonstruovaná technologická linka úpravny vody Plzeň se s kontaminovanou povrchovou vodou vyrovná, nicméně bude pro ni znamenat zvýšenou zátěž po stránce technické i technologické.

Preventivně byl uzavřen nátok do úpravny vody, aby se zbytečně nedostala látka do procesu úpravy. V současné době plzeňská vodárna disponuje dostatečným objemem naakumulované pitné vody, takže není ohroženo zásobování obyvatel. „Povodí Vltavy postupně zahájilo nadlepšování průtoků z nádrže Nýrsko, které v průběhu soboty 12. října v souladu s rozhodnutím krizového štábu města Plzně dosáhlo 8,5 metru krychlových za sekundu oproti běžným 0,5 metru krychlových za sekundu, což odpovídá neškodnému odtoku. Dochází tím k naředění vody v řece Úhlavě. Dále jsme od nedělního večera zvýšili odtok z nádrže Hracholusky na 10,5 metru krychlových za sekundu. Situaci nadále sledujeme a připravujeme manipulaci na vodních dílech dále na toku řeky,” uvedl generální ředitel Povodí Vltavy Petr Kubala. O dalším vývoji situace bude Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Povodím Vltavy průběžně informovat.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Myslivost v ČR

V Česku je podle ČSÚ přes 87 % území republiky honební plochou, z toho přes polovinu tvoří zemědělská půda. O honitby pečuje téměř 91 tisíc myslivců s necelými 31 tis. psů. Níže jsou uvedeny odstřely vybraných druhů zvěře v hospodářském roce 2017/2018 (ČSÚ). Odstřel dává přibližnou představu o populaci daného druhu na jeho životním území, převážně zemědělské půdě a v lesích, tedy na území, které je živí.

Oproti minulému roku se snížil odstřel černé zvěře na necelých 138 tisíc kusů (2017/2018: přes 229 tisíc), což bylo dáno předtím africkým morem prasat a finanční podporou za odstřel. V roce 1950 jich bylo odstřeleno 200 kusů. Za

necelých 70 let se jejich odstřelená populace znásobila téměř 700x. Jejich prudká expanze nastala v 80. letech. Jelenů, daňků a muflonů bylo zastřeleno celkem 62 tisíc kusů, v roce 1950 to bylo 4,2 tis. ks. Znásobení téměř 15x. Srnčí bylo zastřeleno 102 tis. ks, v roce 1950 ani ne polovina, 43 tis. ks. Opačný vývoj je u zajíců. Bylo zastřeleno necelých 29 tisíc ks, kdežto v roce 1950 celkem 871 tis. ks, tedy 30x méně než před sedmi desetiletími. Výrazný pokles nastal před 40 lety. V případě bažantů se odstřel zvýšil z 200 tis. ks na 459 tis. ks, ale zde neplatí, že všichni se živili na polích, část pocházela z bažantnic a stejně v posledním půlstoletí jejich odstřel klesá.

Je jasné, že na populaci zvěře živící se na zemědělské půdě má vliv péče myslivců, kteří upřednostňují větší druhy, ale i životní prostředí (pesticidy) – zajíci, bažanti a především koroptve.

JIŘÍ SEDLO

Aktuální informace k výskytu hraboše polního

5. 10. 2019 – Tisková zpráva: Problémy s přemnoženými hraboši pokračují i v podzimním období.

Ztráty na vzešlých ozimech na nejvíce poškozených pozemcích dosahují více než 50 %, v extrémních případech i víc než 80 %. Populace hraboše přirozeně klesá jen velmi pozvolně a hraboši se také stále ještě množí.

Na polích, kde byla provedená posklizňová kultivace, včetně orby, se populace hrabošů sice oslabily, ale byly velmi rychle nahrazeny populacemi z rezervárů okolních ploch (silniční příkopy, nekultivované pozemky, zanedbané zahrady, biokoridory a remízky podél polí). V současnosti lze pozorovat četné výpadky v porostech řepky i obilnin. Někde jsou vidět ostrůvky poškozeného porostu, někde se ostrůvky slévají v plochu bez porostu. Často lze vidět poškození postupující od okrajů pozemků směrem do středu pole.

Extrémně poškozené jsou v některých lokalitách i mladé výsadby ovocných stromků. Vysoké škody zaznamenali i drobní pěstitelé na svých zahradách.

Stav početnosti hraboše na území ČR je v současnosti velmi rozkolísaný. Někde populace poklesly, někde naopak škodí více než před sklizní. Obecně se potvrzuje, že je škodlivost hraboše na vzestupu hlavně v oblasti střední a jižní ▶

Moravy, kde se dosažená procenta překročení prahu škodlivosti pohybují v tisících, ale i v ostatních krajích jde o řády stovek. Větší problémy lze tak letos ještě očekávat v kraji Vysočina a pravděpodobně i v Plzeňském kraji. Na ostatním území lze koncem podzimních měsíců očekávat pokles početnosti hraboše, avšak pouze za předpokladu, že pro vývoj hraboše nebude příznivé počasí.

Připojujeme dokument z roku 1919, který se zdá být naprostou analogií letošní situace, viz příloha níže.

BC. LUCIE PYTLÍKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ,
LUCIE.PYTLIKOVA@UKZUZ.CZ

Zasedání Národního shromáždění československého roku 1919.

Tisk 1765.

Odpověď ministra zemědělství na dotaz členů Národního shromáždění A. Chlebounové, Bradáče, dra Viškovského a soudruhů (tisk č. 1584) o škodách působených polními hraboši na osení a opatření účinného prostředku, jímž by byli hubeni.

K uvedenému dotazu kladu si za čest ujistiti, že ministerstvo zemědělství učinilo vše možné, aby nebezpečí hrabošů bylo v oblasti celé republiky čeleno, a jen ta věc, že zákonitá ustanovení a upozornění ministerstva zemědělství zůstávají zemědělci úplně nepovšimnuta, mohla způsobiti, že v některých krajích byly způsobeny hraboši skutečně značné škody, zaviněné však namnoze netečností zemědělců. První zpráva o záplavě hrabošů došla z okresu pardubického dne 20. března. Ministerstvo zemědělství uložilo již 21. března zemské politické správě v Praze, aby v dohodě se zemědělskou radou učinila proti hrabošům energická opatření. Současně dotázalo se ministerstvo zemědělství zemědělské rady v Brně a ústřední hospodářské společnosti v Opavě, nehrozí-li nebezpečí hrabošů i v tamějších krajinách. Od zemské politické správy v Praze došla zpráva, že hraboši zamořeny jsou úplně okresy: Kladno, Karlín, Brandýs nad Labem, částečně Mělník, Mladá Boleslav, Poděbrady, Nymburk a Kolín, a že obrana proti hrabošům jest nedostatečná, poněvadž Jedličkův ústav pro zmrzačelé děti, který vyrábí hubící prostředky proti hrabošům, nemá potřebných materiálů k výrobě.

Ministerstvo zemědělství zjistilo pak, že firma Milde a Rössler a firma Rössler

mají na skladě několik metrických centů arseniku, o čemž byla zemská politická správa vyrozuměna. Zároveň byl Jedličkovu ústavu, jakož i hospodářsko-fyziologické stanici zemědělské rady, kteréžto ústavy vyrábějí hubící prostředky, poukázán ministerstvem zemědělství arsenik a potřebná mouka. Ministerstvo zemědělství současně požádalo ministerstva obchodu o povolení ke koupi potřebného množství strychninu z ciziny. Akce tato však nevedla ke kýženému výsledku.

Z oznámení došlých na ministerstvo zemědělství o záplavě hrabošů bylo patrné, že obce a hospodářské korporace nejsou dostatečně informovány o tom, kam se o hubící prostředky mají obracet; proto ministerstvo zemědělství uložilo všem zemským politickým správám výměrem č. 31.508 ze dne 29. září zasláným zemědělským radám a zemědělskému referátu v Bratislavě, aby zajistily pro ústavy vyrábějící hubící prostředky potřebné materialie a jedy. Vzhledem na nedostatek strychninu doporučeno, aby případným odebráním pohotových zásob u jednotlivých obchodníků s jedy zajistily potřebné množství strychninu k výrobě strychninového ovsa. - Kdyby pohotové zásoby jedu nestačily, bylo uloženo politickým správám, aby nedostatek tento oznámily ihned ministerstvu zemědělství, aby bylo zakročeno o dovoz z ciziny. Dále měly politické správy upozorniti vyhláškou obce na případná zákonitá ustanovení, s poukázáním na důležitost a nutnost všeobecného hubení hrabošů. Vyhlášky měly obsahovati adresy ústavů, jež při objednávkách hubících prostředků přicházejí v úvahu, s udáním přesného označení vyráběných prostředkův a jejich ceny.

Mimo to zakročilo ministerstvo zemědělství u železniční správy o spolupráci při hubení hrabošů, jelikož podle zkušeností jsou železniční hráze a násypy největším útočištěm a plemeništěm hrabošů. Opatření tato měla jen částečný úspěch, neboť rolnictvo bez nuceného zákonného opatření pro svoji netečnost nechává všechny vyhlášky a výzvy nepovšimnuty. Z toho důvodu poukazuje český odbor zemědělské rady v Praze a německý odbor zemědělské rady v Brně, aby vydáno bylo zvláštní vládní nařízení nebo zákon o nuceném hubení hrabošů, jednotný pro celou republiku a nahrazující dosavadní nedostatečná nařízení. Zákonem tímto, který ministerstvo zemědělství skutečně připravuje, má být také vytvořen zvláštní fond ke

krytí škod hraboši způsobených a k placení odměn za jejich hubení. Poněvadž fondu takového nyní není, nemůže být náhrada škody způsobené hraboši a náhrada nákladů vzniklých obcím ničením hrabošů vzata v úvahu a musí být hrazena obcemi samými.

V Praze dne 24. října 1919.

MINISTR ZEMĚDĚLSTVÍ: PRÁŠEK V. R.

Proč my a proč ne pivo, ptají se lihovarníci nad vládním plánem zvýšit daně

Unie dovozců a výrobců lihovin ČR navrhuje, aby se spotřební daň na lihoviny zvýšila od příštího roku místo navrhovaných 13,5 procenta maximálně o 5,2 procenta. Sazba by se podle ní měla navíc zvýšit až od dubna, nikoliv od ledna, jak navrhuje vláda. Unie lihovarníků položila srozumitelnou a logickou otázku nad vládním plánem zdanit v Česku více spotřebu alkoholu. Proč mají větší daně platit výrobci a dovozci lihovin, ale už nikoliv piva, když se ministři financí Alena Schillerová a zdravotnictví Adam Vojtěch ohánějí zájmem víc chránit zdraví konzumentů před dopady alkoholu? Konference věnovaná návrhu na zvýšení spotřební daně z lihu využila unie na to, aby upozornila na některé rozdíly ve vládním návrhu. A odstartovala tak možná poslední lobbistický pokus v plánovaných daních něco změnit. Daňový balíček právě totiž projednává parlament. Sektor (tedy i pivo – pozn. red.) by námi navrhované zvýšení daní unesl, prohlásil na konferenci prezident unie Pavel Dvořáček. Pokud by se podle něj spotřební daň u lihovin skokově zvýšila o 13,5 procenta, peníze navíc, se kterými ministerstvo financí počítá, to do státní kasy nepřinese. Zvýšení daně až od dubna unie navrhuje proto, aby se výběr daně v příštím roce reálně zvýšil. Zákazníci by se v prvních měsících roku totiž předzásobili alkoholem s nižší sazbou, podobně jako v závěru roku, kdy spotřeba lihovin v souvislosti s Vánoce a oslavami Nového roku stoupá.

Vláda premiéra Andreje Babiše (ANO) ve svém daňovém balíčku navrhuje nejen zvýšení spotřebních daní z lihu, ale také z cigaret a tabákových výrobků. Sněmovna by ho mohla schvalovat na své říjnové schůzi. Poslanci k němu ale předložili šest desítek pozměňovacích návrhů. Chtějí například zrušit zvýšení poplatku za vklad do katastru, super- ▶

hrubou mzdu nebo zvýšit daňové úlevy. Opoziční poslanci návrh kritizovali a vládu viní, že jí jde jen o větší výběr peněz do rozpočtu. Podle stanoviska vlády je hlavním motivem balíčku ochrana občanů před dopady závislostí na návykových látkách. Podle ministryně financí Aleny Schillerové (za ANO) je balíček i důležitý pro sestavení státního rozpočtu na příští rok. Spotřební daň z lihu má příští rok v případě půllitrové lahve 40procentního alkoholu vzrůst z 57 korun na 64,50 Kč, spotřební daň z cigaret a tabáku, včetně zahřívání, by měly stoupnout zhruba o desetinu. Piva ani vína se zvýšení sazeb netýká. Dvořáček zdůraznil, že lihoviny v ČR tvoří 29 procent spotřeby alkoholu, zbytek je pak hlavně ve víně a pivu.

ZDROJ: SEZNAMZPRAVY.CZ, AUTOR: ČTK,

1. 10. 2019

SOCR opět lže ohledně zákona o významné tržní síle – pokolikáté již?

PK ČR 10. 10. 2019 – Přípravovaná novela zákona o významné tržní síle (ZVTS) a jejím zneužití vzbudila jako pokaždé vášnivě diskuse zejména mezi jeho tradičními odpůrci. Ačkoliv v minulosti se nikdy katastrofické scénáře Svazu obchodu a cestovního ruchu (SOCR) ohledně maloobchodu nenaplnily, přesto Svaz přišel s novým tvrzením, že v důsledku této novely skončí slevové akce obchodních řetězců a zdraží se potraviny nízkopříjmovým vrstvám obyvatelstva. Na to musíme jako Potravinářská komora reagovat a opět uvést tato tvrzení opět na pravou míru.

Předně je nutno konstatovat, že trh s potravinami je v ČR, právě vinou velkých obchodních řetězců, neskutečně pokřivený. ČR patří spolu se Slovenskem, Maďarskem a pobaltskými státy mezi země s nejvyšším podílem prodeje potravin v akcích. To vede ke snížení statistické ceny potravin, která se tak dostává na chvost EU a neodpovídá ekonomické realitě. Výsledkem je, že běžné regálové ceny potravin mimo slevu patří k nejvyšším v Evropě a porovnání třeba s Německem nebo Rakouskem to opakovaně prokázala. Srovnatelné potraviny jsou u nás vesměs dražší než v těchto zemích, jejichž obyvatelé ale jsou na podstatně vyšší příjmové hladině. Na vině je pouze obchodní politika řetězců, pracujících s neskutečně vysokými maržemi.

Novela ZVTS ovšem neřeší tyto akce vůči spotřebiteli, natož aby je zakazovala, jak nepravdivě tvrdí prezident SOCR, ale snaží se narovnat obchodní vztahy v akcích mezi dodavateli a obchodníky. Jak již bylo řečeno, je slevová akce typicky český fenomén a protože zde jsou výrobky, které se až z 90 % prodávají jenom v akcích, je zřejmé, že nastavení férových podmínek je životním zájmem dodavatelů. Současná praxe je vesměs taková, že na akce jsou poskytovány cenové slevy, které se běžně uplatňují již týden a více před jejím zahájením a často i týden po, takže pro dodavatele to představuje značnou finanční ztrátu, aniž by slevu spotřebitel pocítil. Pouze se vylepší zisk obchodníka. Pokud se akce povede a prodá se třeba dvojnásobné množství oproti objednanému, je dodavatel povinen jej dodat, a pokud ho nemá, je výrazně sankcionován. Pokud se naopak akce nevydaří, obchodník zboží neodebere, a to bez jakéhokoliv postihu, a ztrátu nese opět dodavatel. Proto je navrženo zakázat slevové bonusy na akce v obchodních smlouvách a řešit je samostatnými smlouvami za definovaných cenových, časových a objemových podmínek. Z toho je patrné, že není omezována ani velikost ani počet akcí a dokonce ani výše slevy v ní, která je mimochodem často pod výrobními náklady dodavatele. Takže cílem není zdražení potravin zákazníkům, ale další narovnání nerovných vztahů mezi dodavateli a obchodem, což může být obchodníky považováno za nepřijatelné.

Totéž platí i o společné reklamě na výrobky a o její ceně. Novela opět požaduje, aby byly tyto náklady vyloučeny z obchodních smluv na dodávky zboží a staly se předmětem samostatných smluv o reklamě, kde lze zkontrolovat, že je reklama realizována za ceny obvyklé a neslouží k dalším skrytým poplatkům do pokladny obchodníka. Jinak opět platí, že její objem není nijak omezován a je závislý pouze na dohodě dodavatele a obchodu.

Poslední správnou připomínkou, která se ve stanovisku SOCR objevila, je konkurenceschopnost českých výrobců oproti zahraničním dodavatelům. Ceny zemědělské produkce, jako hlavního vstupu do potravinového řetězce, jsou v celé Evropě známy, stejně jako ceny energií, práce a dalších vstupů. Statisticky jsou i známy ceny průmyslových výrobců v EU a z tohoto pohledu ti čeští, z velké většiny rozhodně konkurenceschopní jsou. Ovšem nemluvíme zde

o skrytých nebo zjevných dotacích, které v mnoha státech EU slouží k podpoře vývozu, a to i do jiných členských zemí a hlavně nemluvíme o obchodní politice zahraničních řetězců, neboť jsou to oni, kdo určují cenu pro konečného spotřebitele. A právě SOCRem zmiňovaná společnost Nielsen ve svých výzkumech prokázala, že obchodníci prodávají dovážené výrobky za nižší ceny než české, jak v akcích, tak mimo ně, a to i díky tomu, že na ně uplatňují výrazně nižší obchodní přírázky. Pokud tedy někdo hovoří o nižší konkurenceschopnosti českých výrobců, musíme se ptát, kdo za ní stojí, a z řady provedených analýz jednoznačně plyne, že výrobci to nejsou.

Souhlasíme s tím, že je nutno si sednout k jednomu stolu a o věcech jednat, neboť mediální osočování, stejně jako v minulosti, ničemu a nikomu nepomůže. Jako Potravinářská komora bychom ovšem v této souvislosti uvítali podstatně konstruktivnější přístup SOCR k řešení vztahů mezi dodavateli a obchodními řetězci namísto manipulace s veřejným míněním a vysílání poplašných zpráv. Dříve o jakémsi blížě nespécifikovaném ekonomickém kolapsu národního hospodářství, nyní o zbídačování českého spotřebitele.

MIROSLAV KOBERNA, ŘEDITEL PRO PROGRAMOVÁNÍ A STRATEGII PK ČR

Politická sebevražda, říká svaz k chystanému zákazu slev a akcí. Doplatí na to chudí

Velké obchodní řetězce už nebudou moci pořádat slevové akce na vybrané zboží. Navrhuje to ministerstvo zemědělství v chystané novele zákona o významné tržní síle, která je v připomínkovém řízení. Novela tím zásadně ovlivní nízkopříjmové skupiny obyvatelstva, které jsou na slevách závislé, například penzisty, varuje prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR Tomáš Prouza. Změna by se dotkla obchodníků s tržbami nad pět miliard korun, to znamená osmi zahraničních obchodních řetězců, jako jsou třeba Kaufland, Lidl, Albert, Tesco nebo prodejny COOP. "Slevy jsou přitom důležitým nástrojem v boji o klienty na velmi konkurenčním trhu," upozornil Prouza. Zatímco v Německu, Rakousku či Velké Británii drží 75 procent trhu čtyři řetězce, v Česku je podle Prouzy trh rozdrobenější a na dosažení tohoto tržního podílu by se ▶

muselo spojit 11 řetězců. Zákon by měl začít platit v roce 2021, tedy v době, kdy se podle Prouzy předpokládá, že česká ekonomika začne stagnovat. "Lidé začnou mít problém s penězi. Ve chvíli, kdy to pro ně bude nejhorší, tak by se jim zdražily potraviny? To je přece politická sebevražda," uvedl. V Česku jsou páté nejlevnější potraviny v Evropě, ve slevách se loni prodalo v ČR podle společnosti Nielsen až 56 procent rychloobrátkového zboží. Slevy na zboží vznikají po dohodě mezi výrobcí a obchodem a marže se snižuje na obou stranách, jak u obchodu, tak u dodavatele výměnou za větší prodaný objem. Podle návrhu zákona budou mít ale řetězce zakázáno dohodnout i takzvanou množstevní slevu nebo si objednat rozvoz svých výrobků na prodejny.

Návrh nezohledňuje dopady, říká Prouza

Novela zákona navazuje na evropskou směrnici, která mimo jiné definuje zakázané takzvané černé a šedé praktiky. Jde třeba o případy, kdy se obchodník a dodavatel ve smlouvě dohodnou, že společně zaplatí reklamu na nové jogurty. Novela ale navrhuje všechny tyto druhy spolupráce zakázat. Včetně toho, aby se obchodníci a potravináři dělili o náklady na marketing a reklamu. Podle Prouzy se tak ministerstvo zemědělství snaží chránit české výrobce potravin, kteří neumí bojovat s modernější konkurencí, a zákazem spolupráce chce omezit uvádění nových alternativních značek na trh.

AUTOR: EKONOMIKA, ČTK, ZDROJ: ZPRAVY. AKTUALNE.CZ, 8. 10. 2019 (KRÁCENO)

Nová dotace na cukrovou řepu zlepšit životní prostředí a péči o krajinu

7.10.2019 – Tisková zpráva – Ministerstvo zemědělství začne od příštího roku podporovat pěstitele, kteří budou likvidovat plevelnou řepu mechanicky. Pokud na poli nepoužijí chemický přípravek na ošetřování rostlin, mohou dostat téměř čtyři tisíce korun na hektar. Pěstitele, kteří budou na polích likvidovat plevelnou řepu mechanicky a nikoliv chemicky, dostanou od Ministerstva zemědělství (MZe) až 3 788 korun na hektar. Dotační program bude spuštěný od 1. ledna 2020 a je na něj připraveno 200 milionů korun ročně.

„Plevelná řepa představuje pro pěstitele velký problém, zbavit se jí je totiž značně obtížné a nákladné. Ekonomickou situaci zemědělců navíc ještě zhoršuje to, že kvůli ukončení cukerných kvót jsou už dva roky ceny cukru, a tím i cukrové řepy, velmi nízké. Právě proto jim chce stát pomoci a přispívat jim na mechanickou likvidaci plevelné řepy, což je šetrnější k životnímu prostředí,“ řekl ministr Miroslav Toman. Místo chemické likvidace plevele tak pěstitelé použijí například plečkování nebo okopávání. Tyto postupy zároveň zabraňují erozi, zlepšují zasakování vody a její udržení v půdě.

Dotační titul připravilo MZe ve spolupráci s pěstiteli. Podporu začne MZe vyplácet prostřednictvím své platební agentury Státního zemědělského intervenčního fondu v příštím roce. Žadatel o dotaci musí prokázat zamoření pole

plevelnou řepou a její mechanické odstranění na základě podmínek vydaných MZe. Podporu v rekordním čase schválila v září Evropská komise.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Potravinářská inspekce zjistila v tržní síti zásilku ovoce mango s 13x překročeným limitem pro pesticid trifloxystrobin

08. 10. 2019 - Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) se v rámci sledování cizorodých látek v potravinách intenzivně věnuje i kontrole čerstvého ovoce včetně exotických druhů. Aktuální kontrola v tržní síti zjistila šarži nevyhovujícího ovoce mango odrůdy Tommy Atkins, země původu: Brazílie. Laboratorní rozbor v národní referenční laboratoři na SZPI potvrdil v ovoci přítomnost pesticidu trifloxystrobin v množství 0,13 miligramů na kilogram (mg/kg), maximální přípustné množství stanovuje právní předpis na 0,01 mg/kg.

Nevyhovující šarži čerstvého nebaleného ovoce inspektoři odebrali v provozně společnosti Penny Market s.r.o., dodavatelem je společnost Čerofrukt s.r.o. Trifloxystrobin je pesticidní látka s fungicidním účinkem. S kontrolovanými osobami zahájí Potravinářská inspekce správní řízení o uložení pokuty.

**ZPRACOVAL: MGR. PAVEL KOPŘIVA -
TISKOVÝ MLUVČÍ SZPI**

Ze zahraničí

Nové rakouské DAC „Carnuntum“

Na východě Rakouska se nachází DAC „Carnuntum“. Spolkové ministerstvo pro udržitelný rozvoj a turismus (dříve zemědělství) schválilo 30.9.2019 pravidla pro DAC Carnuntum. Bude produkovat vína ve třech kvalitativních stupních: víno z oblasti, z obce a z tratě. Bílá vína budou pocházet z odrůd Chardonnay, Pinot blanc a Veltlínské zelené, červená z odrůd Zweigeltrebe a Frankovka. Směs bílá nebo červená musí obsahovat nejméně 2/3 těchto odrůd. Vína musí být suchá a červená musí mít alespoň 12 % obj. alkoholu. Víno po státním ověření jakosti může být uvedeno na trh až po 15. březnu v případě bílého a červené až po 1. listopadu roku následujícího po sklizni. Zavedená známka „Rubin Carnuntum“ zůstane paralelně k DAC zachována pro typická oblastní vína z odrůdy Zweigeltrebe.

DER WINZER/1. 10. 2019/JS

Na východě Rakouska, u maďarských hranic, se nachází DAC Rosalia

DAC Rosalia vzniklo již na jaře roku 2018 a v roce 2019 se dostala první vína na trh. Jde o vína červená odrůd Zweigeltrebe a Frankovka, která od 13 % obj. alk. mohou být označována jako „Reserve“ a názvem tratě. Druhým vínem je svěží a ovocité „Rosalia DAC Rosé“ s buketem po černých bobulích. Může být získáváno z více odrůd, ale musí být suché a pocházet z vyjmenovaných tratí.

DER WINZER/8-2019/JS

V Německu vzniklo nové „Schutzgemeinschaft“ (obdoba našeho VOC) Mosel

Založeno bylo 13. 12. 2018 a ministerstvem pro zemědělství a vinařství spol-

kové země Porýní-Falc bylo schváleno 14. června 2019. Pravidla produkce vína si teprve stanoví.

DDW/14-2019/JS

Nová studie o konzumaci alkoholu diabetiky

Diabetici by měli dodržovat správnou životosprávu, vyhýbat se uhlovodíkům, vhodná je i vegetariánská strava, ale jídla bez tuku ne. Ideální je středomořská strava, která obsahuje i víno. Studie z USA doporučuje mužům – diabetikům každodenní konzumaci 3 dcl vína a ženám – diabetičkám polovinu. Víno působí příznivě na diabetes, srdce a tělesné buňky. Současně ale působí i na tělu dodávaný inzulín, proto je třeba konzumaci vína uvést do souladu s dávkami inzulínu. Ideální je konzumace vína během oběda, jako ve středomoří.

DDW/13-2019/JS

Vína nabízená v rakouských supermarketech

V Rakousku se 37 % zakoupeného vína zkonsumuje v domácnostech, z toho ¼ jsou zakoupeny v supermarketech. Za posledních dvanáct let se nabídka vín v supermarketech (sledovány byly Hofer, Lidl a Penny) zvýšila na dvojnásobek, sortiment vína nejvíce rozšířil Lidl (z 33 na 88). Obecně se nezvýšilo jenom prodané množství vína, ale především stoupla nabídka rakouského bílého vína. V roce 2006 tvořilo bílé víno 37 % nabízeného vína, v roce 2018 již 46 %. Supermarkety prodávají také stále více rakouského vína. Například Penny v roce 2018 nabízel z 87 různých vín 67 rakouských, u zbývajících dvou supermarketů to byl menší podíl, ale vždy přes 50 %. Podivující je, že většina rakouských vín pocházela ze spolkové země Burgenland, tedy niko-

liv ze země kde se nachází většina vinic státu – Dolního Rakouska. Prodej zahraničního vína se snižuje, v roce 2006 tvořilo 53 %, v roce 2018 jenom 36 %. Nejvíce se na zahraničním vínu podílela Itálie, v roce 2018 to bylo 13 %, následovalo Španělsko s 10 % a Francie pouze se 3 %. I když podíl prodaného objemu zahraničních vín klesá, nabízený sortiment z dovozu narůstá. Nejžádanější z dovezených vín jsou vína z Benátska, Toskánska a z Chile.

Ve sledovaném období 2006 -2018 se rozšířil i sortiment nabízených odrůd, například v Lidlu z 23 na 33. Hlavními odrůdami jsou stále Veltlínské zelené, Zweigeltrebe, Frankovka a Ryzlink vlašský. Ceny rostly. V roce 2006 byla většina v kategorii do 3 €/láhev, nyní je většina prodaného vína ve vyšší kategorii. Zvýšil se podíl vín v kategorii do 5 € (32 %), i do 10 € (25 %). Nejdražší byla červená vína z Bordeaux, Burgenlandu, Toskánska a Benátska. K nejlevnějším patřila vína z Nového světa. Průměrná cena vína se výrazně zvedla: z 2,70 €/láhev na 4,26 €/láhev. Prodávají se tudíž vína vyšší cenové kategorie, než před dvanácti lety. Cenový nárůst, částečně způsobený růstem kvality, činil 58 %. Je také patrný směr k oranžovým a biovínům. Příkladem může být oranžové rakouské zemské víno Sauvignon blanc za 9,99 €/láhev.

ZDROJ: DER WINZER/AUTOR: PÖCHLINGER A STÖCKL/8-2019/JS

Mírně nižší sklizeň hroznů v Německu

Odhad sklizně z 27. 9. 2019 je ve výši 8,6 mil. hl, což znamená o 2,4 % méně oproti desetiletému průměru. Při srovnání s mimořádným výnosem v minulém roce je to o 17 % méně. Zatímco v největších vinařských oblastech Rýnskoheňsku, Falcí a v Bádensku je očekáván průměrný výnos, ve Württembersku se odhaduje o 10 % nižší sklizeň ▶

a ve Francích o 15 %. V malých vinařských oblastech na východě výnos kolísá, v Saale-Unstrut bude nižší o 19 %, kdežto v Sasku bude o 30 % vyšší. Důvodem nižšího výnosu je v pořadí již druhý suchý rok po sobě s častým výskytem slunečního úpalu. V důsledku deštivého počasí během sklizně proběhla celá kampaň velmi rychle.

WEINWIRTSCHAFT/7. 10. 2019/JS

Vídeňské Heurige je zapsáno do nehmotného kulturního dědictví UNESCO

„Wiener Heurigenkultur“ (vídeňská kultura výčepu pod víchem) byla zapsána do světového dědictví lidstva UNESCO. V posledním desetiletí je počet těchto vídeňských podniků konstantní, kolem stovky. Mají svoji atmosféru a každý z nich i individualitu. Liší se v zavírací době, vybavením, hosty, hudbou a nabídkou vín a jídel. Vídeňské Heurige jsou přirozené a neokázalé podniky, v nichž si může dovolit konzumaci vína a jídla každý. Stálými hosty jsou důchodci, studenti, dělníci spolu s faráři nebo okresními politiky, takže tradičně plní i funkci sociální. Návštěvníci si chodí načerpat atmosféru, „duchovno“. Jeden lékař dokonce posílá své pacienty s depresí do Heurige.

DER WINZER/9. 10. 2019/JS

Sklizeň hroznů v Meklenbursku-Předním Pomořansku snížily jarní mrazy a špačci

Nakonec sklizeň ve vinicích nejseverovýchodnějšího německého spolkového státu dopadla průměrně. Během roku se střídala období, kdy budoucí sklizeň vypadala dobře a zase špatně. Minulý rok byl výnosem rekordní. Letos po jarních mrazících začátkem května mladé letorosty zmrzly, ale réva znovu vyrašila. Následovalo teplé, suché léto, které dávalo naději na dobrý výnos. Pak přišlo deštivé září a naděje byly pryč. U raných odrůd Solaris a Rondo byl výnos nízký, asi ¼ průměru. Později zrající odrůdy hnilobu dobře přečkaly, takže se naděje na ještě dobrý výnos vrátila. Pak se ale objevila hejna nenasytných špačků. Letos zvláště agresivních, v minulých letech je zajímaly jen modré odrůdy, letos se pustili i do ještě nezralých bílých hroznů. Ochranné

sítě byly přitom instalovány jenom na modrých odrůdách.

WWW.ARCOR.DE/9. 10. 2019/JS

Pivovar Carlsberg zkouší prototypy papírových lahví

Skupina Carlsberg prezentovala nejnovější vývoj na cestě k „zelenému obalovému materiálu“. Jde o na světě první „papírovou“ láhev na pivo získanou z recyklovaných dřevěných sudů. Cílem jsou lahve ze 100 % z biologického materiálu a plně recyklovatelné. Byly představeny dva prototypy, obsahují tenkou bariéru ve formě polymerové fólie, první z recyklovaného PET a druhý z PEF. Projekt byl zahájen v roce 2015 a podílí se na něm více nadnárodních nápojářských koncernů. Výsledkem by měla být lahve obsahující pouze biologický materiál, bez polymerů.

GETRÄNKE ZEITUNG/11. 10. 2019/JS

Hlášení v systému RASFF

Dánsko 8.9.2019 uveřejnilo varování o biorozinkách původem z Litvy, které obsahují nadměrné množství ochratoxinu A (31,7 µg/kg).

ZPRAVODAJ PK ČR 36/2019

Spojené státy uvalí na zboží z EU cla až 25 procent. Brusel chystá odvetu

Spojené státy zavedou odvetná cla deset procent na evropská letadla a 25 procent na zemědělské a průmyslové zboží. Reagují tak na nezákonné subvencování evropského výrobce letadel Airbus. S odvoláním na pracovníky Úřadu amerického obchodního zmocněnce (USTR) o tom informují zahraniční tiskové agentury. Krok Washingtonu umožňuje rozhodnutí Světové obchodní organizace (WTO) povolit Spojeným státům cla na zboží z Evropské unie ve výši 7,5 miliardy dolarů (zhruba 177 miliard korun) ročně. Nová americká cla ve výši 25 procent se mají týkat irské a skotské whisky, vína, sýrů, oliv a zmrazeného masa z Francie, Německa, Španělska a Británie, německé kávy a některých strojírenských výrobků z Německa, britských oděvů a vlněného zboží nebo másla, jogurtů a produktů z vepřového masa z několika evropských zemí. Podle zdro-

ju z USTR chce Washington s EU zahájit jednání o východisku, které by „prospělo americkým zaměstnancům“. Cla budou uvalena, až vydá formální souhlas orgán WTO pro řešení sporů. Podle agentury AP a dalších médií se tak stane 18. října.

Clo na letouny se nebude vztahovat na letecké díly, což výrobní provozy Airbusu v americké Alabamě ušetří vyšších nákladů. I společnost Boeing bude moci využívat bez zatížení vyšším clem evropské součástky při výrobě svých letadel, uvedl zástupce USTR. Spojené státy a Evropská unie se od roku 2004 u WTO navzájem obviňují z nelegální podpory svých výrobců letadel Boeing a Airbus. U obou stran bylo zjištěno, že v rozporu s pravidly WTO své výrobce letadel finančně podporovaly, aby jim zajistily výhodnější pozici na trhu. Obě strany se následně začaly připravovat na případné uvalení cel, která by byla odvetou za škody vzniklé v důsledku subvencí. Plány EU na zavedení cel na americké zboží WTO ještě posuzuje, rozhodnutí se očekává začátkem příštího roku.

ZDROJ: EURO.CZ, ČTK, 3. 10. 2019

Německu vadí nepřiměřená cla USA na víno z EU

V rámci obchodního sporu mezi EU a USA o letadlech oznámily americké úřady v noci na 3. října 2019 seznam dováženého evropského zboží, na které bude od 18. října uvaleno sankční clo. Postiženo zvýšením cla o 25 % je i tiché víno z Německa. Spojené státy jsou pro německé obchodníky s vínem největším dovozcem. Svaz německých vývozců vína již zahájil jednání s organizací EU. V roce 2018 USA zakoupily v Německu 171 tis. hl vína za 71 mil. €. Podle svazu tento konflikt mezi EU a USA kolem letadel nemá nic společného s vínem a sankční cla by se neměla vztahovat na potraviny. Nesouhlas vyjádřila i spolková ministryně zemědělství a navrhla sankční cla EU na produkty firmy Boeing od roku 2020, pokud USA nepochopí, že cla se dotknou především spotřebitelů na obou stranách Atlantiku.

DDW/9. 10. 2019/JS

Obchodní napětí mezi EU a USA po rozhodnutí WTO

17. 10. 2019 – Světová obchodní organizace (WTO) dne 2. října 2019 rozhodla ▶

o tom, že Spojené státy americké mohou vůči Evropské unii v souvislosti se sporem o dotace pro Airbus uvalit odvetná cla na dovoz evropského zboží do USA (10 % na evropská letadla a 25 % na zemědělské a průmyslové zboží).

Cla by měla vstoupit v platnost 18. října 2019 a měla by se týkat dovozů v objemu 7,5 miliardy dolarů (zhruba 177 miliard Kč), což násobně překračuje význam obvyklých dosavadních korporátních obchodních sporů ve WTO. Většina cel postihuje produkty ze zakládajících zemí společnosti Airbus (zejm. Velká Británie, Německo a Španělsko, Francie), ale postiženy jsou i vývozy některých produktů (sýry, jogurty, máslo, přípravky z ovoce a zeleniny, ovocné džusy, uzenky apod.) ze všech ostatních zemí EU. Zboží na seznamu pro dodatečná cla nepatří mezi zásadní exportní položky v agrárním obchodu ČR-USA (ovoce, džusy, slávky, uzenky, speciální sýry, máslo, jogurty), nicméně omezení může mít za následek přetlak produktů na evropském trhu.

Protože ale WTO konstatovalo, že určité protiprávní subvence svým výrobcům letadel nadále poskytují EU i USA, tak o podobném opatření WTO může rozhodnout i ve vztahu k americkým dovozům do EU (v reakci na nedovolené podpory pro Boeing na americkém trhu). Evropské vlády apelovaly na smírné řešení bez zavádění nových cel - zemědělský sektor by neměl být postižen spory v jiných sektorech ekonomiky. Pokud ale Spojené státy odvetná cla skutečně uvalí, pak by Evropská unie mohla reagovat obdobně a uvalit odvetná cla na americké zboží dovážené do EU. Seznam zboží, na které by v případě schválení od WTO uvalila Evropská unie cla, dosahuje hodnoty asi 12 miliard dolarů (téměř 283 miliard korun). ČR apeluje na EU, aby intenzivním vyjednáváním s USA zabránila vzájemnému uplatňování celních překážek.

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR

Polovina prázdninových cest a pobytů byla v roce 2017 v zemích EU byla objednána přes internet

Z Lucemburska bylo takto rezervováno 73 % letenek, jízdenek a noclehů. Obyvatelé Finska a Německa si objednali přes internet 65 %, resp. 64 % dovolených.

BIT.LV/22KABKY, STATISTIKA A MY, Č. 9/2019

Spolkové ministerstvo zemědělství Německa: Tisková zpráva č. 197 z 30.09.2019: Bude zavedeno Nutri-Score®

V Německu bude zavedeno označování výživné hodnoty potravin pomocí tzv. „Nutri-Score®“. Jde o „semafor“, který se už používá např. ve Francii. Bude ukazovat kolik cukru, tuku a soli potravin obsahuje. Semafor bude na přední straně etikety, aby konzument hned na první pohled poznal, jaké nebezpečí na něj uvnitř obalu číhá. Je velmi pravděpodobné, že tato povinnost výrobců bude zapracována do evropského předpisu. 70 % dotazovaných Němců se vyjádřilo pro tento systém.

(KRÁCENO, JS)

Clo jako pokuta na evropská vína v USA

Od 18. října vybírají USA clo ve výši 25 % ceny na německá, francouzská a španělská vína. Českých a rakouských vín se tyto sankce netýkají. Umožnila to mezinárodní obchodní organizace WTO za podporu letadel firmy Airbus. Proč se sankce vztahují jenom na uvedené tři země EU není jasné, rozhodl tak prezident USA Trump. Sankce se nevztahují na šumivé víno. Ale postiženy jsou i jiné zemědělské produkty, jako sýry a podobně, probíhají jednání mezi EU a USA.

DER WINZER/16. 10. 2019/JS

Podniky vyrábějící alkohol protestují proti zavedení celních sankcí USA

Celkem 15 mezinárodních svazů vyrábějících alkohol zaslalo vládě USA a Komisi EU nesouhlasné stanovisko k novým clům na lihoviny a víno v USA, ve kterém požadují okamžité zrušení těchto cel a jednání o celé problematice. Dle jejich názoru nebude v této „obchodní válce“ žádný vítěz. Nové kolo celních sazeb poškodí jenom transatlantický lihovarnický průmysl i na straně výrobců americké whisky prodávajících do EU. Od června 2018 platí pro dovoz whisky do EU celní sazba 25 % a od poloviny října 2019 stejná sazba v USA. Od té doby poklesl dovoz z Ameriky o 21 %. Cla negativně ovlivnila obor, dlouhodobá part-

nerství, podnikatele a dodavatele suroviny ze zemědělství. Zavedení nových celních sazeb v USA povede v USA ke ztrátě až 8 tisíc dobře placených pracovních míst.

GETRÄNKE-ZEITUNG/21. 10. 2019/JS

Singapur brojí proti cukru. Jako první země zakáže reklamu na sladké pití

Singapur se stal první zemí, která zakázala reklamu na nápoje s vysokým obsahem cukru. Podle tamního ministerstva zdravotnictví jde o jeden z kroků, které je nezbytné podniknout v boji proti cukrovce. „Zákaz propagace nezdravých slazených nápojů se vztahuje na všechny mediální platformy, tedy tisk, televizi i internet,“ uvádí Edwin Tong, náměstek ministra zdravotnictví. Zákon má platit od příštího roku. Zákaz se dotkne především sycených sladkých nápojů, džusů nebo jogurtových nápojů. Reklama může být zakázána i kvůli nasyceným tukům obsažených například v kávových mixech 3 v 1. Ministerstvo také uvedlo, že sladké nápoje budou mít barevnou etiketu, na níž bude uvedený obsah podílu cukru a nutriční složení. Podle Tonga jde o první kroky, které stát podnikne v boji proti cukrovce. Singapur totiž zvažuje i zavedení spotřební daně či úplný zákaz slazených nápojů. „Snažíme se celé téma prozkoumat více do hloubky a vytvořit zákony v dlouhodobě udržitelném měřítku, které by změnily trh nejen z pohledu konzumentů, ale i z hlediska výrobců,“ uvádí Tong na tiskové konferenci. Ještě před uveřejněním nových regulací proběhl průzkum veřejného mínění, v němž se více než 70 procent respondentů vyjádřilo, že by zákaz podpořili.

ZDROJ:IDNES.CZ, AUTOR: IDNES.CZ, 15. 10. 2019 (KRÁCENO)

Nizozemí poskytne 180 milionů EUR na podporu ukončení činnosti chovatelů prasat

Holandská ministryně zemědělství uvedla, že poskytne dobrovolné schéma v uvedené výši, které by mělo být použito například na kompenzaci zemědělců, kteří se rozhodnou uzavřít své chovy prasat s cílem snížit emise dusíku.

ZPRAVODAJ PK ČR Č. 38/2019

Země EU se shodly na zákazu pesticidu škodlivého pro včely

Členské státy Evropské unie podpořily návrh na zákaz používání pesticidu thiaklopridu, který je rizikový pro včely a může ohrožovat i zdraví lidí. Uvedlo to na twitteru ředitelství Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin. Zemědělci v EU tak zřejmě nebudou smět používat insekticidy firmy Bayer prodávané pod značkami Calypso a Biscaya po 30. dubnu 2020, kdy končí platnost současných povolení. Většina zemí EU schválila návrh Evropské komise, aby nebyla obnovena licence thiaklopridu. Komise nyní musí vydat ještě konečné rozhodnutí s detaily, kdy bude omezen prodej a použití tohoto insekticidu. Evropská agentura pro bezpečnost potravin (EFSA) zveřejnila v lednu zprávu, ve které vyjádřila obavy, že látka je toxická pro lidi a je přítomna v příliš velké koncentraci v podzemních vodách, upozornila agentura Reuters.

Thiakloprid patří do skupiny pesticidů nazývané neonicotinoidy, které jsou chemicky podobné nikotinu. Mají silný účinek na nervový systém hmyzu. V roce 2013 EU zakázala tři další látky z této skupiny - imidakloprid, thiametoxam, klothianidin - pro použití na kvetoucích plodinách, jako třeba řepka, kvůli nebezpečí, které představují pro včely. V roce 2018 rozšířila zákaz i na plodiny jako ozimé obiloviny a cukrovou třtinu. Letošní sezona je první, kdy pěstitelé ozimých obilovin nemohou používat insekticidní mořidlo Deter.

ZDROJ: EKOLIST.CZ, AUTOR: ČTK, 23. 10. 2019

Evropská komise - Tisková zpráva: Zdraví rostlin: seznam dvaceti prioritních karanténních škodlivých organismů rostlin na území EU

Brusel 11. října 2019 - Komise dnes zveřejnila seznam dvaceti regulovaných karanténních škodlivých organismů, které by měly být eradikovány s nejvyšší naléhavostí. Patří mezi ně mimo jiné rostlinný patogen *Xylella fastidiosa*, listokaz japonský (*Popillia japonica*), asijský brouk z čeledi tesaříkovitých (*Anoplophora glabripennis*), Citrus greening a černá skvrnitost citrusů, jejichž hospodářský, environmentální a sociální dopad na území EU je nejzávažnější. Členské státy budou muset zahájit informační kam-

paně pro veřejnost, provést průzkumy, připravit pohotovostní plány, simulační cvičení a akční plány eradikace těchto škodlivých organismů.

Zmíněný výběr škodlivých organismů vychází z posouzení provedeného Společným výzkumným střediskem Komise a Evropským úřadem pro bezpečnost potravin, jež zohledňuje pravděpodobnost šíření, usídlení a důsledků škodlivých organismů pro Unii. Rovněž byly zohledněny názory speciální skupiny odborníků a připomínky, které prostřednictvím portálu pro zlepšování právní úpravy vyjádřila široká veřejnost.

Nová metodika ukazuje například, že bakterie *Xylella fastidiosa*, škodlivý organismus s největším dopadem na zemědělské plodiny včetně ovoce (a révy vinné), by mohl způsobit roční produkční ztráty ve výši 5,5 miliardy EUR, a ovlivnit tak 70 % hodnoty produkce EU starších olivovníků (přes 30 let starých) a 35 % hodnoty u mladších olivovníků, pokud by se naplnil scénář rozšíření bakterie napříč celou EU. Kromě přímých dopadů na produkci mají škodlivé organismy významné nepřímé účinky na širokou škálu dodavatelských nebo odběratelských hospodářských odvětví. Například pokud by se asijský brouk *Anoplophora glabripennis* rozšířil po celé EU, mohlo by to vést k přímé ztrátě více než 5 % z celkového přírůstu několika druhů stromů v lesnictví EU, např. olše, jasanu, buku, břízy, jilmu, javoru nebo platanu. Tyto stromy se oceňují na 24 miliard EUR a hospodářský dopad na dodavatelské lesnické odvětví by mohl dosáhnout 50 miliard EUR.

(KRÁČENO)

Evropská komise - Rozhodnutí o nesplnění povinnosti: Říjnové případy porušení právních předpisů: hlavní rozhodnutí EK

Brusel 10. října 2019 - Přehled podle oblastí politiky (výběr týkající se Česka)

5. Migrace, vnitřní věci a občanství

Odůvodněná stanoviska a ukončení řízení

Společný evropský azylový systém: Komise důkladněji sleduje provádění pravidel EU

Komise se rozhodla ukončit řízení o nesplnění povinnosti proti Česku, Německu, Maltě a Španělsku, neboť ve vnitrostátním právu již provedly směrnici o podmínkách přijímání (směrnice

2013/33/EU). Komise se rovněž rozhodla ukončit řízení o nesplnění povinnosti proti Belgii, Česku, Německu a Slovinsku, neboť ve vnitrostátním právu již provedly směrnici o azylovém řízení (směrnice 2013/32/EU). Směrnice o azylovém řízení je součástí společného evropského azylového systému a zavádí společné postupy pro udělování a odnímání mezinárodní ochrany.

Výzvy

Ochrana dětí: Komise vyzývá 13 členských států, aby prosazovaly pravidla EU pro boj proti pohlavnímu zneužívání dětí

Komise se dnes rozhodla zaslat výzvu 13 členským státům (Belgii, Česku, Estonsku, Finsku, Francii, Chorvatsku, Lotyšsku, Lucembursku, Maďarsku, Polsku, Rakousku, Řecku a Slovinsku), protože neprovedly pravidla EU pro boj proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii (směrnice 2011/93/EU). EU má přísná pravidla, která kriminalizují pohlavní zneužívání dětí všude v Evropě a která stanoví tresty pro pachatele, ochranu dětských obětí a opatření, jež mají v první řadě přispět k předcházení těmto trestným činům. Součástí směrnice jsou rovněž zvláštní opatření pro boj proti pohlavnímu zneužívání a vykořisťování dětí na internetu. Vzhledem ke komplexní povaze směrnice se řada členských států potýkala při provádění nových opatření se zpožděním. V zájmu účinné ochrany dětí před pohlavním zneužíváním a vykořisťováním je však nezbytné, aby všechny členské státy dodržovaly ustanovení směrnice v plném rozsahu. Komise se tudíž rozhodla zahájit proti 13 členským státům řízení o nesplnění povinnosti kvůli nesprávnému provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Dotčené členské státy mají nyní dva měsíce na to, aby se k argumentům předloženým Komisí vyjádřily. Pokud tak neučiní, může se Komise rozhodnout, že zašle odůvodněné stanovisko.

Vízová politika: Komise vyzývá ČESKO, aby dodržovalo pravidla EU týkající se zamítnutí víza

Evropská komise se dnes rozhodla zaslat Česku dodatečnou výzvu týkající se nesprávného uplatňování práva na odvolání proti zamítnutí žádosti o udělení víza podle vízového kodexu EU (nařízení (ES) č. 810/2009). Konkrétně mají členské státy podle kode-

xu povinnost zajistit právo na odvolání proti zamítnutí žádosti o udělení víza, prohlášení víza za neplatné a zrušení víza. Kromě toho musí členské státy zajistit jednotlivcům dostatečné opravné prostředky v souladu se Smlouvami EU a Listinou základních

práv EU. V únoru 2013 zaslala Komise Česku první výzvu a v únoru 2014 pak odůvodněné stanovisko. České orgány sice zprvu usilovaly o nápravu problematických bodů, Komise se však domnívá, že české právní předpisy nadále nejsou v plném souladu

s požadavky stanovenými ve vízovém kodexu a nesplňují povinnosti podle Listiny základních práv Evropské unie. Česko má dva měsíce na to, aby se k argumentům předloženým Komisí vyjádřilo. Pokud tak neučiní, může mu Komise zaslat odůvodněné stanovisko.